

Sygn. akt IV U 454/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 listopada 2016r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Katarzyna Antoniak
Protokolant	st. sekr. sądowy Dorota Malewicka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 3 listopada 2016r. w S.

odwołania A. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 29 kwietnia 2016 r. Nr (...)

w sprawie A. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o prawo do emerytury

oddala odwołanie.

Sygn. akt: IV U 454/16 **UZASADNIENIE**

Decyzją z 29 kwietnia 2016r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie art.184 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze odmówił A. B. emerytury wskazując, że ubezpieczony nie udowodnił, iż do dnia 1 stycznia 1999r. osiągnął 25-letni okres ubezpieczenia. Organ rentowy podniósł, że udowodniony okres ubezpieczenia wynosi 23 lata, 2 miesiące i 29 dni, z czego okresy składkowe wynoszą 23 lata, 1 miesiąc i 14 dni, a okresy nieskładkowe 1 miesiąc i 15 dni.

Odwołanie od w/w decyzji złożył A. B. wnosząc o jej zmianę i ustalenie mu prawa do emerytury. W uzasadnieniu odwołania wskazał, że okres ubezpieczenia należy uzupełnić okresem pracy w gospodarstwie rolnym dziadków od 1 lipca 1973r. do 20 lipca 1975r. Podniósł, że wbrew twierdzeniom organu rentowego jego praca w tym gospodarstwie miała charakter pracy stałej, a nie doraźnej pomocy. Wykonywał on zarówno prace polowe, jak i przy obrządki inwentarza. Pracował w wakacje, ferie i inne dni wolne od nauki w szkole, a także po zajęciach w szkole (odwołanie k.1-2 akt sprawy).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie powołując się na przepisy prawa i uzasadnienie zawarte w zaskarżonej decyzji (odpowiedź organu rentowego na odwołanie k.3-5 akt sprawy).

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony A. B. w dniu (...) ukończył 60-ty rok życia. W dniu 18 kwietnia 2016r. wystąpił do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. z wnioskiem o ustalenie prawa do emerytury (wniosek o emeryturę z 18 kwietnia 2016r. k.1 akt emerytalnych). Na podstawie przedłożonych do wniosku dokumentów organ rentowy ustalił, że na dzień 1 stycznia 1999r. ubezpieczony udowodnił staż ubezpieczeniowy w wymiarze 23 lata, 2 miesiące i 29 dni, z czego okresy składkowe wynoszą 23 lata, 1 miesiąc i 14 dni, a okresy nieskładkowe 1 miesiąc i 15 dni. Ponadto organ rentowy ustalił, że do dnia 1 stycznia 1999r. ubezpieczony osiągnął staż pracy w szczególnych warunkach w wymiarze 18 lat, 3 miesiące i 25 dni z tytułu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) SA w M. (świadczenie wykonywania prac w szczególnych warunkach z 8 kwietnia 2016r. k.15 akt emerytalnych).

Z uwagi na brak wymaganego ustawą okresu ubezpieczenia decyzją z 29 kwietnia 2016r. organ rentowy odmówił ubezpieczonemu przyznania emerytury (decyzja z 29 kwietnia 2016r. k.20 akt emerytalnych).

Ubezpieczony urodził się w dniu (...) i od urodzenia mieszkał z rodzicami w M.. W czerwcu 1971r. mając ukończony 15. rok życia ubezpieczony ukończył szkołę podstawową. Po ukończeniu szkoły podstawowej ubezpieczony kontynuował naukę w (...) Szkole Zawodowej w M.. Nauka w szkole zawodowej trwała trzy lata i ubezpieczony ukończył ją w czerwcu 1974r. W dniu 1 sierpnia 1975r. ubezpieczony podjął pierwszą pracę zawodową w Przedsiębiorstwie (...) w M. (zaświadczenie z 5 lutego 2016r.). Przez cały powyższy okres ubezpieczony mieszkał z rodzicami w M.. Matka ubezpieczonego nie pracowała zawodowo, a ojciec ubezpieczonego pracował w Zakładzie Radiostacji zlokalizowanym około 1 km od wsi K. (w gminie D.) oddalony od M. o około 22 km. W miejscowości K. gmina D. mieszkali dziadkowie ubezpieczonego ze strony ojca – J. i W. małż. B.. Dziadkowie ubezpieczonego posiadali w w/w miejscowości gospodarstwo rolne o powierzchni 1,60 ha, na które w trybie ustawy z 26 października 1971r. o uregulowaniu własności gospodarstw rolnych uzyskali akt własności ziemi (zaświadczenie Starostwa Powiatowego w M. z 22 czerwca 2016r. k.12 akt emerytalnych). Dziadkowie ubezpieczonego nie pracowali poza gospodarstwem rolnym. Na nieruchomościach rolnych uprawiali zboże oraz ziemniaki. Ze zwierząt mieli 2 krowy, konia, 2 sztuki trzody chlewnej oraz drób. W dni wolne od szkoły – wakacje, ferie ubezpieczony jeździł do dziadków i pomagał im w pracy gospodarstwie rolnym – zarówno w pracach polowych, jak i przy obrządki zwierząt. W dni nauki w szkole ubezpieczony w razie potrzeby - po zajęciach w szkole również jeździł do dziadków i pomagał im w gospodarstwie rolnym. Z M. do wsi K. dojeżdżał autobusem (...) albo samochodami służbowymi, którymi do pracy w miejscowym Zakładzie Radiostacji dowożono pracowników. Czas dojazdu w jedną stronę wnosił do pół godziny. Matka ubezpieczonego nie jeździła do pracy w przedmiotowym gospodarstwie rolnym, a ojciec ubezpieczonego – pracujący w sąsiedztwie gospodarstwa swoich rodziców – zajeżdżał do gospodarstwa w miarę potrzeby. W listopadzie 1975r. zmarł dziadek ubezpieczonego. Po śmierci dziadka ubezpieczonego nikt nie przejął prowadzenia gospodarstwa rolnego (zeznania świadka H. P. k.14v akt sprawy oraz zeznania ubezpieczonego k.15 i k.13v-14 akt sprawy).

Ubezpieczony przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego (raport z analizy konta k.17 akt emerytalnych). We wniosku o emeryturę ubezpieczony wniósł o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem zakładu, na dochody budżetu państwa (wniosek k.2 akt emerytalnych).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie A. B. podlegało oddaleniu.

Zgodnie z art.184 ust.1 i 2 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, zwana dalej ustawą emerytalną (Dz.U. z 2015r., poz.748 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego przewidzianego w art.32, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy ,tj. w dniu 1 stycznia 1999r. osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn oraz osiągnęli okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art.27 ustawy, a także nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych

na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa. W myśl przywołanego wyżej art.32 ust.1 i 4 ustawy pracownikom zatrudnionym w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przysługuje emerytura w wieku 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, a w myśl przywołanego wyżej art.27 ustawy wymagany okres składkowy i nieskładkowy wynosi co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn. Zgodnie z §4 ust.1 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz.43 ze zm.) pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A załącznika do rozporządzenia, nabywa prawo do emerytury w w/w wieku jeżeli ma wymagany okres zatrudnienia (co najmniej 25 lat mężczyzna), w tym co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Ponadto zgodnie z §2 ust.1 przedmiotowego rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku.

Rozstrzygnięcie niniejszej sprawy wymagało zbadania, czy ubezpieczony spełnia przesłankę wymaganego okresu ubezpieczenia w wymiarze co najmniej 25 lat. Poza sporem pozostawało, że ubezpieczony osiągnął wymagany ustawą wiek, spełnił przesłankę stażu pracy w szczególnych warunkach oraz złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem zakładu, na dochody budżetu państwa. Ubezpieczony podnosił, że posiada 25-letni okres ubezpieczenia, gdyż okres uznany przez organ rentowy w wymiarze 23 lata, 2 miesiące i 29 dni należy uzupełnić okresem pracy w gospodarstwie rolnym dziadków J. i W. B. w okresie od 1 lipca 1973r. do 20 lipca 1975r., kiedy to codziennie pracował w tym gospodarstwie. Analizując okoliczności sprawy Sąd doszedł do przekonania, że wniosek ubezpieczonego nie zasługuje na uwzględnienie. Należy wskazać, że zaliczenie okresu pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16. roku życia, a przed 1 stycznia 1983r. - w trybie art.10 ust.1 pkt 3 ustawy emerytalnej, do okresu wymaganego do emerytury jest możliwe w sytuacji wykazania, że praca w tym gospodarstwie rolnym miała charakter stały i była wykonywana w wymiarze nie mniejszym niż 4 godziny dziennie. Przeprowadzone w sprawie dowody nie pozwoliły na ustalenie, że we wskazanym przez ubezpieczonego okresie stale pracował on w gospodarstwie rolnym dziadków położonym we wsi K. i praca ta miała istotne znaczenie dla prawidłowego funkcjonowania tego gospodarstwa. Dla potwierdzenia swoich twierdzeń ubezpieczony przedstawił zeznania świadka H. P. oraz dowody z dokumentów na okoliczność, że dziadkowie byli właścicielami gospodarstwa rolnego. W ocenie Sądu przeprowadzone dowody pozwalają na ustalenie, że ubezpieczony pomagał dziadkom w pracy w gospodarstwie, ale praca ta nie miała charakteru stałego i nie była wykonywana codziennie. W pierwszej kolejności wskazać należy, że gospodarstwo rolne (...) nie było duże ani pod względem areału ziemi, ani pod względem hodowli zwierząt, która obejmowała, nie licząc drobiu, 2 krowy, 2 sztuki trzody chlewnej i konia. Przy takiej wielkości gospodarstwa uzasadnione jest stwierdzenie, że dziadkowie ubezpieczonego mogli wymagać systematycznej pomocy w pracy w okresie wiosenno-letnim i wczesnojesiennym, kiedy występują nasilone prace polowe – sianokosy, żniwa, wykopki. Brak jest jednak podstaw do ustalenia, że ubezpieczony również poza tym okresem, szczególnie w okresie nauki w szkole zawodowej (jesienią, zimą, wczesną wiosną) – codziennie po zajęciach w szkole jeździł do dziadków i pracował w ich gospodarstwie. Zauważyć należy, że w okresie objętym wnioskiem ubezpieczony nie był domownikiem dziadków - mieszkał z rodzicami w M. i do czerwca 1974r. był uczniem w szkole zawodowej. Należy wskazać, że jedyny przesłuchany w sprawie świadek w osobie H. P. potwierdził, że ubezpieczony przyjeżdżał do dziadków zawsze w sobotę, ale co do pracy w dni powszednie wskazał, że ubezpieczony przyjeżdżał czasami – 2-3 razy tygodniu, w zależności od potrzeby. Podkreślenia wymaga również twierdzenie ubezpieczonego, który wskazał, że jego matka (nie pracująca zawodowo) nie jeździła pracować w gospodarstwie rolnym, a ojciec - pracujący 1 km od gospodarstwa - jeździł do rodziców często, ale nie codziennie. W tych okolicznościach nie sposób uznać, aby ubezpieczony jako najmłodszy wówczas członek rodziny być obciążony obowiązkiem codziennej pracy w gospodarstwie rolnym dziadków, skoro nie robili tego jego rodzice, szczególnie - że jak podkreślał - gospodarstwo stanowiło istotne źródło utrzymania ich rodziny. Wskazać również należy, że ubezpieczony nie był w stanie wyjaśnić przyjętych dat – początkowej i końcowej - pracy w gospodarstwie rolnym (1 lipca 1973r. i 20 lipca 1975r.).

Mając to na uwadze przedstawione okoliczności na podstawie art.477¹⁴§1 kpc odwołanie ubezpieczonego oddalił.